(41) No. of Printed Pages: 5

SARDAR PATEL UNIVERSITY
S.Y.B.Com (EXTERNAL) EXAMINATION
FRIDAY, 7th March 2014
2.30 p.m. to 5.30 p.m.
ACC 202: Accountancy – II

Total Marks: 100

Note: Figures to the right indicate mark of the respective question.

Q.1 **(20)**

On 01.01.2005 ; Supreme Limited issued 30,000, 10% redeemable debentures of Rs. 100 each at 5% discount, redeemable at 10% premium on 31.12.2007.
The amount is to be invested in 10% N.G. Bonds (2009) in multiples of Rs. 100. Amount of annual appropriation is fixed at Rs. 4,00,000.
Pass necessary journal entries and Show Sinking Fund Account for first 5 years.

OR

Q.1 **(20)**

On 01.01. 2008; following ledger accounts appear in the books of Supreme Limited:

10% Redeemable Debentures Account Rs. 30,00,000 (Redeemable 31.12.2008 @ 10% premium). Sinking Fund Account: Rs. 24,42,000. Sinking Fund Investment Account: Rs. 24,42,000. (In 10% N.G. Bonds 2008). Premium on Redemption of Debentures: Rs. 3,00,000.
Annual appropriation amount was fixed at Rs. 4,00,000. On 31.12.2008; all investments were sold at Rs. 24,60,000 and all debentures are redeemed.

You are required to show the following Ledger Accounts:

(1) 10% Redeemable Debentures Account.
(2) Sinking Fund Account.
(3) Sinking Fund Investments Account.
(4) 10% Debenture holders Account.
(5) Premium on Redemption of Debentures Account.
Also pass necessary journal entries.

Q.2 (a) **(06)**

B Limited has 4000 6% redeemable preference shares of Rs. 100 each fully paid. The company decides to redeem the shares on 31.12.2009; at a premium of 8%. The company makes the following issues for the purpose of redemption:

a) 2,000 equity shares of Rs. 100 each at a premium of 10%.
b) 2,000 7% debentures of Rs. 100 each at a premium of 3%.

The issue was fully subscribed and all allotments were received. The redemption was duly carried out. The company has general reserve of Rs. 3,75,000.
Give journal entries recording the above transactions.

Q.2 (b) **(06)**

The following is the balance sheet of Shivam Limited as at 31.12.2008.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Issued Share Capital:		Fixed Assets	6,90,000
39,000 equity shares of Rs. 10		Current Assets	3,22,000
Each fully paid	3,90,000		
16,000 6% redeemable preference			
Shares of Rs. 10 each fully paid	1,60,000		
Reserves & Surplus:			
Profit & Loss Account	3,70,000		
Current Liabilities:			
Sundry Creditors	92,000		
	10,12,000		**10,12,000**

The preference shares were redeemed on 01.01.2009 at a premium of Rs. 2 per share. The whereabouts of the holders of 1200 such shares not being known. The company issued 10,000 equity shares of Rs. 10 each at a premium of Rs. 2 per share for redemption.

Give journal entries to record the above transactions in the books of the Shivam Limited.

Q.2 (c) (08)

Following is the balance sheet of GMM Limited as on 31.03.2009:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
10% Preference Shares of Rs. 100		Sundry Assets	7,00,000
Each, fully paid	2,00,000	Bank Balance	1,70,000
Equity shares of Rs. 100 each			
fully paid	3,00,000		
Capital Reserve	30,000		
General Reserve	1,40,000		
Profit & Loss Account	70,000		
Creditors	1,30,000		
	8,70,000		**8,70,000**

Preference shares are redeemable at a premium of 20% on 01.04.2009. The directors decided to affect the redemption partly out of proceed of fresh issue of 1,000 equity shares @ Rs. 110 per share and partly out of profits of the company.

The shares were duly redeemed and the directors issued one fully paid bonus share to the holders of every four shares (including those of new issue) out of the Capital Redemption Reserve Account.

Pass journal entries in the books of the company

OR

Q.2 (a) (08)

What are the provisions of the companies Act 1956 regarding redemption of preference shares?

Q.2 (b) **(08)**

Write short notes on:

(a) Capital Redemption Reserve

(b) Proceeds of Fresh Issue of Shares.

Q.2 (c) **(04)**

List the sources of bonus shareholders

Q.3 **(20)**

Prepare Balance Sheet of Payal Limited in vertical form with necessary schedules from the following balances and additional information as on 31.03.2011

Debit Balances	Rs.	Credit Balances	Rs.
Goodwill	45,000	Equity Share Capital	8,00,000
Interest accrued on investment	6,000	General Reserve	2,60,000
Stock	1,35,000	Capital Reserve	60,000
Debtors	1,60,000	Creditors	80,000
Capital Work In Progress	3,50,000	Loan from directors	1,10,000
Buildings (cost: Rs. 6,00,000)	4,50,000	Loan from IDBI	1,45,000
Machinery (cost: Rs. 5,00,000)	3,90,000	Interest accrued but not due on	
Cash & Bank	60,000	IDBI loan	15,000
Shares in Kajal Limited of Rs. 10		Proposed Dividend	70,000
Each Rs. 7.50 paid per share	90,000	Unclaimed Dividend	26,000
Underwriting commission	15,000	Profit & Loss Account	55,000
Custom deposit	37,000	Provision for tax	45,000
Goods in transit	20,000	Public deposit	50,000
Loose tools	18,000	Bank Loan (secured)	80,000
Stores and spare parts	25,000	Gratuity Fund	65,000
Gujarat Government Securities	60,000		
	18,61,000		18,61,000

Additional Information:

1. Authorized capital of the company is Rs. 20,00,000 comprising equity shares of Rs. 10 each.
2. Out of equity capital issued 7,500 fully paid up equity shares are issued for consideration other than cash.
3. Rs. 60,000 was transferred to general reserve this year.
4. A claim of Rs. 40,000 for accident compensation is pending in the labour court against the company.

OR

Q.3 (20)

Write short notes:

(1) Revenue Recognition (Accounting Standard - 9)

(2) Objectives of Financial Statements.

(3) Factors affecting value of Goodwill.

Q.4 **(20)**

From the following annual accounts of ABC Limited for the year 2007 and 2008.

Revenue Statements

	2007		2008	
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Sales:				
Cash	60,000		64,000	
Credit	5,40,000	6,00,000	6,84,000	7,48,000
Cost of Sales		4,72,000		5,96,000
Gross Profit		1,28,000		1,52,000
Expenses:				
Warehousing & Transport		38,000		48,000
Administration		38,000		38,000
Selling		22,000		28,000
Debenture Interest		-		4,000
		98,000		1,18,000
Net Profit		**30,000**		**34,000**

Balance Sheet

	2007		2008	
	Rs.	**Rs.**	**Rs.**	**Rs.**
Fixed Assets Less Depreciation		60,000		80,000
Current Assets:				
Stock	1,20,000		1,88,000	
Debtors	1,00,000		1,64,000	
Cash	20,000	2,40,000	14,000	3,66,000
		3,00,000		**4,46,000**
Share Capital		1,50,000		1,50,000
Reserves		30,000		60,000
Profit & Loss Account		20,000		24,000
Debentures		-		60,000
Current Liabilities		1,00,000		1,52,000
		3,00,000		**4,46,000**

Note: Assume 360 operating days in a year.

You are required to calculate following accounting ratios for both years.

1) Current Ratio
2) Liquid Ratio
3) Gross Profit Ratio
4) Net Profit Ratio
5) Net Profit to Capital Employed
6) Debtors Turnover

OR

Q.4 **(20)**

(1) Limitations of Ratio Analysis - Explain.

(2) Explain Accounting Standard – 2 on Valuation of Inventories.

(3) From the information given below, calculate the following ratios.

(1) Quick Ratio (2) Stock Turnover Ratio

(3) Debt – Equity Ratio (4) Return on Investment

Information: Current Assets Rs. 5,00,000; Opening Stock Rs. 50,000; Closing Stock Rs. 1,50,000; Cost of Goods Sold Rs. 12,00,000; Gross Profit Rs. 2,00,000; Indirect expenses Rs. 20,000; Equity Share Capital Rs. 7,00,000; 10% Preference Share Capital Rs. 3,00,000; 12% Debentures Rs. 2,00,000; Current Liabilities Rs. 2,00,000; General Reserves Rs. 1,00,000

Q.5 **(20)**

The Balance Sheet of a company as at 31.03.2001 was as follows:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital:		Land & Buildings	1,10,000
2,000 Shares of Rs. 100 each	2,00,000	Plant & Machinery	1,30,000
General Reserve	40,000	Patents & Trade Marks	20,000
Profit & Loss Account	32,000	Stock	48,000
Sundry Creditors	1,28,000	Debtors	88,000
Income Tax	60,000	Bank Balance	52,000
		Preliminary expenses	12,000
	4,60,000		**4,60,000**

Land & Buildings valued at Rs. 2,40,000; Goodwill Rs. 1,60,000; and plant & Machinery Rs. 1,20,000. Depreciation is charged @ 15% on Plant & Machinery and 10% on building. Out of the total debtors it is found that debtors of Rs. 8,000 are bad.

The profits of the company have been as follows:

1998 – 1999: Rs. 80,000; 1999 – 2000: Rs. 90,000; 2000 – 2001: Rs. 1,06,000.

The company follows the practice of transferring 25% of profits to general reserve. Similar type of companies earn at 10% of the value of their shares.

Ascertain the value of the company's shares under:

1) Intrinsic Value Method;
2) Yield Value Method and
3) Fair Value Method

OR

Q.5 **(20)**

What is Goodwill? Explain the various methods of valuation of Goodwill.

-x-

[41]

No. of printed pages: 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
SY BCom (External) Examination
Friday, 7 March 2014
2:30 – 5:30 pm
ACC 202 –Accountancy II

નોંધ : જમણી બાજુના આંકડા સબંધિત પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. **કુલ ગુણ: ૧૦૦**

પ્ર.૧ તા. ૧/૧/૨૦૦૫ ના રોજ સુપ્રિમ લીમીટિડે ૩૦,૦૦૦, ૧૦ % ના રીડીમેબલ ડીબેન્ચર દરેકના રૂા. ૧૦૦ એવા ૫ % ડીસ્કાઉન્ટથી બહાર પાડ્યા, જે ૩૧/૧૨/૨૦૦૭ ના રોજ ૧૦ % પ્રિમીયમથી પરત કરવા પાત્ર છે. (૨૦)

જરૂરી રકમ ૧૦ % બિન સરકારી બોન્ડ (૨૦૦૯) રૂા. ૧૦૦ ના ગુણાંકમાં રોકવાની છે.

વાર્ષિક ફાળવણીની રકમ રૂા. ૪,૦૦,૦૦૦ છે.

પ્રથમ ૫ વર્ષની જરૂરી આમ નોંધ લખો અને ડીબેન્ચર પરત નીધી ખાતુ તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૧ તા. ૧/૧/૨૦૦૮ ના રોજ સુપ્રિમ લીમીટિડના ચોપડામાં નીચેના ખાતાઓ દર્શાવે છે. (૨૦)
૧૦ % રીડીમેબલ ડીબેન્ચર ખાતુ રૂા. ૩૦,૦૦,૦૦૦ (૩૧/૧૨/૨૦૦૮ ના રોજ ૧૦ % પ્રિમીયમથી પરત કરવા પાત્ર). ડીબેન્ચર પરત નીધી ખાતુ રૂા. ૨૪,૪૨,૦૦૦. ડીબેન્ચર પરત નીધીના રોકાણો ખાતુ રૂા. ૨૪,૪૨,૦૦૦ (૧૦ % બિન સરકારી બોન્ડમાં). ડીબેન્ચર પરત પ્રિમીયમ ખાતુ રૂા. ૩,૦૦,૦૦૦. વાર્ષિક ફાળવણીની રક્મ રૂા. ૪,૦૦,૦૦૦ ફીકસ કરી છે. તા. ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ ના રોજ બધા જ રોકાણો રૂા. ૨૪,૬૦,૦૦૦ના રોજ વેચ્યા હતા અને બધા જ ડીબેન્ચર પરત કર્યા હતા.

તમારે નીચેના ખાતાઓ બનાવવાના છે.

(૧) ૧૦ % રીડીમેબલ ડીબેન્ચર ખાતુ (૨) ડીબેન્ચર પરતનીધી ખાતુ
(૩) ડીબેન્ચર પરતનીધીના રોકાણો ખાતુ (૪) ૧૦ % ડીબેન્ચર હોલ્ડરો ખાતુ (૫) ડીબેન્ચર પરત પ્રિમીયમ ખાતુ
જરૂરી આમ નોંધ લખો.

પ્ર.૨

(અ) બી. લીમીટિડના ૪૦૦૦ ૬ % ના પરત કરવાપાત્ર પ્રેફરન્સ શેર રૂા. ૧૦૦ એક એવા પૂર્ણ ભરપાઇ થયેલ છે. કંપનીએ નક્કી કર્યુ કે તા. ૩૧/૧૨/૨૦૦૯ ના રોજ ૮ % પ્રિમીયમથી પરત કરવા. શેર પરત કરવા માટે કંપનીએ નીચે પ્રમાણેના ભરણા બહાર પાડ્યા. (૦૬)

અ) ૨૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેકના રૂા. ૧૦૦ ૧૦ % પ્રિમીયમથી, બ) ૨૦૦૦ ૭ % ના ડીબેન્ચર દરેકના રૂા. ૧૦૦ 3 % પ્રિમીયમથી બહાર પાડેલા શેર સંપૂર્ણ ભરપાઇ થયેલ છે. શેર પરતની કાર્યવાહી પૂરી થઇ હતી. કંપનીનું સામાન્ય અનામત રૂા. ૩,૭૫,૦૦૦ છે.

ઉપરના વ્યવહારોને નોંધવા માટે જરૂરી આમ નોંધ લખો.

(બ) નીચેનું પાકુ સરવૈયું શીવમ લીમીટિડનું તા. ૩૧/૧૨/૨૦૦૮ ના રોજનું છે. (૦૬)

જવાબદારીઓ	રૂા.	મિલ્કતો	રૂા.
બહાર પાડેલ મૂડી :		સ્થિર મિલ્કતો	૬,૯૦,૦૦૦
૩૯,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેકના રૂા. ૧૦ નો		ચાલુ મિલ્કતો	૩,૨૨,૦૦૦
પૂર્ણ ભરાયેલ	૩,૯૦,૦૦૦		
૧૬,૦૦૦ ૬ % રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર			
દરેકના રૂા. ૧૦ નો પૂર્ણ ભરાયેલ	૧,૬૦,૦૦૦		
અનામતો અને વધારો :			
નફા-નુકશાન ખાતુ	૩,૭૦,૦૦૦		
ચાલુ જવાબદારીઓ : પરચૂરણ લેણદારો	૯૨,૦૦૦		
	૧૦,૧૨,૦૦૦		૧૦,૧૨,૦૦૦

તા. ૧/૧/૨૦૦૯ ના રોજ શેર દીઠ રૂા. ૨ ના પ્રિમીયમથી પ્રેફરન્સ શેર પરત કર્યા હતા. ૧,૨૦૦ શેર ધારણ કરનાર શેર હોલ્ડરનું ઠેકાણું જાણી શકાયું નથી. શેર પરત કરવા માટે કંપનીએ ૧૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર રૂા. ૧૦ નો એક એવા, શેર દીઠ રૂા. ૨ પ્રિમીયમથી બહાર પાડ્યા.

શીવમ લીમીટિડના ચોપડામાં ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમ નોંધો આપો.

(ક) નીચેનું પાકુ સરવૈયું GMM લીમીટિડનું તા. ૩૧/૩/૨૦૦૯ ના રોજનું છે. (૦૮)

જવાબદારીઓ	રૂા.	મિલ્કતો	રૂા.
૧૦ % ના પ્રેફરન્સ શેર રૂા. ૧૦૦ દરેકના		પરચૂરણ મિલ્કતો	૭,૦૦,૦૦૦
પૂર્ણ ભરપાઇ થયેલ	૨,૦૦,૦૦૦	બેંક બેલેન્સ	૧,૭૦,૦૦૦
ઈક્વિટી શેર દરેકના રૂા. ૧૦૦ પૂર્ણ ભરપાઇ થયેલ	૩,૦૦,૦૦૦		
મૂડી અનામત	૩૦,૦૦૦		
સામાન્ય અનામત	૧,૪૦,૦૦૦		
નફા-નુકશાન ખાતુ	૭૦,૦૦૦		
લેણદારો	૧,૩૦,૦૦૦		
	૮,૭૦,૦૦૦		૮,૭૦,૦૦૦

તા. ૧/૪/૨૦૦૯ ના રોજ ૨૦ % પ્રિમીયમથી પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા પાત્ર છે. ડીરેકટરોએ નક્કી કર્યું કે અંશતઃ શેર પરત કરવા માટે રૂા. ૧૧૦ નો એક એવા ૧,૦૦૦ નવા ઈક્વિટી શેર બહાર પાડવા અને અંશતઃ કંપનીના નફામાંથી શેર પરત કરવાની કાર્યવાહી પૂર્ણ કરી અને ડીરેકટરોએ દરેક ૪ (ચાર) ઈક્વિટી શેર (નવા બહાર પાડેલ શેર સહિત) પર ૧ (એક) બોનસ શેર આપ્યા.

કંપનીના ચોપડામાં આમ નોંધ લખો.

અથવા

પ્ર.૨ (અ) કંપની ધારા ૧૯૫૬ અન્વયે પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા અંગેની જોગવાઇઓ શું છે ? (૦૮)

(બ) ટૂંક નોંધ લખો : (૦૮)

(૧) મૂડી પરત અનામત (૨) નવા બહાર પાડેલ શેરનું ભરણું

(ક) બોનસ શેરના પ્રાપ્તી સ્થાનોની યાદી આપો. (૦૪)

પ્ર.૩ નીચેની બાકીઓ અને વધારાની માહિતી ઉપરથી તા. ૩૧/૩/૨૦૧૧ ના રોજનું પાયલ લીમીટિડનું પરિશિષ્ટ સહિત ઉભુ પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો. (૨૦)

ઉધાર બાકીઓ	રૂા.	જમા બાકીઓ	રૂા.
પાઘડી	૪૫,૦૦૦	ઈક્વિટી શેર મૂડી	૮,૦૦,૦૦૦
રોકાણો પર ઉદ્‌ભવેલું વ્યાજ	૬,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૨,૬૦,૦૦૦
સ્ટોક	૧,૩૫,૦૦૦	મૂડી અનામત	૬૦,૦૦૦
દેવાદારો	૧,૬૦,૦૦૦	લેણદારો	૮૦,૦૦૦
ચાલુ મૂડી કામ	૩,૫૦,૦૦૦	સંચાલકોની લોન	૧,૧૦,૦૦૦
મકાનો (પડતર : રૂા. ૬,૦૦,૦૦૦)	૪,૫૦,૦૦૦	IDBI લોન	૧,૪૫,૦૦૦
મશીનરી (પડતર : રૂા. ૫,૦૦,૦૦૦)	૩,૯૦,૦૦૦	IDBI લોન પર ચઢેલ	
રોકડ અને બેંક	૬૦,૦૦૦	વ્યાજનું દેવું	૧૫,૦૦૦
કાજલ લીમીટિડના શેર રૂા. ૧૦ નો એક,		સુચીત ડીવીડન્ડ	૭૦,૦૦૦
રૂા. ૭.૫૦ ભરપાઇ થયેલ	૯૦,૦૦૦	નહીં મંગાવેલ ડીવીડન્ડ	૨૬,૦૦૦
બાંહેધરી કમીશન	૧૫,૦૦૦	નફા-નુકશાન ખાતુ	૫૫,૦૦૦
કસ્ટમ ડીપોઝીટ	૩૭,૦૦૦	કરવેરાની જોગવાઇ	૪૫,૦૦૦
માર્ગસ્થ માલ	૨૦,૦૦૦	જાહેર થાપણો	૫૦,૦૦૦
છુટા ઓજારો	૧૮,૦૦૦	બેંક લોન (સલામત)	૮૦,૦૦૦
સ્ટોર્સ-સ્પેર પાર્ટસ	૨૫,૦૦૦	ગ્રેજ્યુઇટી ફંડ	૬૫,૦૦૦
ગુજરાત સરકારની જામીનગીરી	૬૦,૦૦૦		
	૧૮,૬૧,૦૦૦		૧૮,૬૧,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) કંપનીની સત્તાવાર મૂડી રૂા. ૧૦ ના એક એવા ઇક્વિટી શેર ધરાવતી રૂા. ૨૦,૦૦,૦૦૦ છે.
(૨) બહાર પડેલ મૂડી પૈકી ૭,૫૦૦ પુરા ભરાયેલ શેર રોકડ સિવાયના અવેજથી બહાર પાડેલા છે.
(૩) ચાલુ વર્ષે સામાન્ય અનામત ખાતે રૂા. ૬૦,૦૦૦ લઇ જવામાં આવ્યા છે.
(૪) કંપની સામે અકસ્માત વળતરનો રૂા. ૪૦,૦૦૦ નો એક દાવો મજુર અદાલતમાં અનિર્ણિત છે.

અથવા

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો : (૨૦)

(૧) આવકનું સંપાદન (હિસાબી ધોરણો-૯) (૨) નાંણાકીય પત્રકોના હેતુઓ
(૩) પાઘડીના મૂલ્યાંકનને અસર કરતા પરિબળો

પ્ર.૪ નીચેના વાર્ષિક હિસાબો ABC લીમીટેડના વર્ષ ૨૦૦૭ અને ૨૦૦૮ ના છે. (૨૦)

આવક પત્રકો

	૨૦૦૭		૨૦૦૮	
	રૂા.	રૂા.	રૂા.	રૂા.
વેચાણ : રોકડ	૬૦,૦૦૦		૬૪,૦૦૦	
ઉધાર	૫,૪૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦	૬,૮૪,૦૦૦	૭,૪૮,૦૦૦
વેચાણ પડતર		૪,૭૨,૦૦૦		૫,૯૬,૦૦૦
કાચો નફો		૧,૨૮,૦૦૦		૧,૫૨,૦૦૦
ખર્ચાઓ : વખાર અને માલ પરીવહન		૩૮,૦૦૦		૪૮,૦૦૦
વહીવટ		૩૮,૦૦૦		૩૮,૦૦૦
વેચાણ		૨૨,૦૦૦		૨૮,૦૦૦
ડીબેન્ચર પર વ્યાજ		-		૪,૦૦૦
		૯૮,૦૦૦		૧,૧૮,૦૦૦
ચોખ્ખો નફો		**૩૦,૦૦૦**		**૩૪,૦૦૦**

પાકુ સરવૈયુ

	૨૦૦૭		૨૦૦૮	
	રૂા.	રૂા.	રૂા.	રૂા.
સ્થિર મિલ્કતો બાદ ઘસારો		૬૦,૦૦૦		૮૦,૦૦૦
ચાલુ મિલ્કતો :				
સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦		૧,૮૮,૦૦૦	
દેવાદારો	૧,૦૦,૦૦૦		૧,૬૪,૦૦૦	
રોકડ	૨૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦	૧૪,૦૦૦	૩,૬૬,૦૦૦
		૩,૦૦,૦૦૦		૪,૪૬,૦૦૦

	૨૦૦૭		૨૦૦૮	
શેર મૂડી		૧,૫૦,૦૦૦		૧,૫૦,૦૦૦
અનામતો		૩૦,૦૦૦		૬૦,૦૦૦
નફા-નુકશાન ખાતુ		૨૦,૦૦૦		૨૪,૦૦૦
ડીબેન્ચર		-		૬૦,૦૦૦
ચાલુ જવાબદારીઓ		૧,૦૦,૦૦૦		૧,૫૨,૦૦૦
		૩,૦૦,૦૦૦		૪,૪૬,૦૦૦

નોંધ : ધારણા કરો કે વર્ષના કામના દિવસો ૩૬૦ છે. તમારે નીચેના ગુણોત્તર બંને વર્ષના ગણવાના છે.

(૧) ચાલુ ગુણોત્તર (૨) પ્રવાહી ગુણોત્તર (૩) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
(૪) ચોખ્ખા નફાનું ગુણોત્તર (૫) રોકાયેલ મૂડીનો ચોખ્ખો નફો (૬) દેવાદારોનો ઉથલાદર

અથવા

પ્ર.૪ (૨૦)

(૧) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ વર્ણવો.

(૨) સમજાવો : હિસાબી ધોરણ-૨ સ્ટૉકનું મૂલ્યાંકન

(૩) નીચે આપેલ માહિતી પરથી, નીચેના ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

(૧) પ્રવાહીતા ગુણોત્તર (૨) માલ ઉથલાદર ગુણોત્તર

(૩) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (૪) રોકાણો પર વળતર

માહિતી : ચાલુ મિલ્કતો રૂા. ૫,૦૦,૦૦૦ શરૂઆતનો સ્ટૉક રૂા. ૫૦,૦૦૦, આખર માલ રૂા. ૧,૫૦,૦૦૦, વેચાણ માલની પડતર રૂા. ૧૨,૦૦,૦૦૦, કાચો નફો રૂા. ૨,૦૦,૦૦૦, પરોક્ષ ખર્ચા રૂા ૨૦,૦૦૦, ઈક્વિટી શેર મૂડી રૂા. ૭,૦૦,૦૦૦, ૧૦ % પ્રેફરન્સ શેર મૂડી રૂા. ૩,૦૦,૦૦૦, ૧૨ % ડીબેન્ચર રૂા. ૨,૦૦,૦૦૦, ચાલુ જવાબદારીઓ રૂા. ૨,૦૦,૦૦૦, સામાન્ય અનામત રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦.

પ્ર.૫ એક કંપનીનું પાકુ સરવૈયું તા. ૩૧/૩/૨૦૦૧ ના રોજનું નીચે પ્રમાણે છે. (૨૦)

જવાબદારીઓ	રૂા.	મિલ્કતો	રૂા.
શેર મૂડી :		જમીન અને મકાનો	૧,૧૦,૦૦૦
૨,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર રૂા. ૧૦૦ નો એક	૨,૦૦,૦૦૦	યંત્રો અને સાંચાઓ	૧,૩૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪૦,૦૦૦	પેટન્ટ અને ટ્રેડ માર્કસ	૨૦,૦૦૦
નફા-નુકશાન ખાતુ	૩૨,૦૦૦	સ્ટોક	૪૮,૦૦૦
પરચૂરણ લેણદારો	૧,૨૫,૦૦૦	દેવાદારો	૮૮,૦૦૦
આવક વેરો	૬૦,૦૦૦	બેંક બેલેન્સ	૫૨,૦૦૦
		પ્રાથમિક ખર્ચાઓ	૧૨,૦૦૦
	૪,૬૦,૦૦૦		૪,૬૦,૦૦૦

જમીન અને મકાનનું મૂલ્ય રૂા. ૨,૪૦,૦૦૦, પાઘડી રૂા. ૧,૬૦,૦૦૦ અને યંત્રો અને સાંચાઓ રૂા. ૧,૨૦,૦૦૦ છે. યંત્રો અને સાંચાઓ ઉપર ૧૫ % અને મકાન ઉપર ૧૦ % ના દરે ઘસારો ગણાય છે. કુલ દેવાદારો પૈકી રૂા. ૮,૦૦૦ ના દેવાદારો શકમંદ છે.

કંપનીનો નફો નીચે પ્રમાણે હતો.

૧૯૯૮-૧૯૯૯ : રૂા. ૮૦,૦૦૦, ૧૯૯૯-૨૦૦૦ : રૂા. ૯૦,૦૦૦, ૨૦૦૦-૨૦૦૧ : રૂા. ૧,૦૬,૦૦૦

કંપની ૨૫ % નફો સામાન્ય અનામતમાં લઈ જાય છે. સમાન કંપનીઓ શેર મૂલ્ય પર ૧૦ % કમાય છે. નીચે પ્રમાણે કંપનીના શેરનું મૂલ્યાંકન કરો.

(૧) આંતરિક મૂલ્ય પદ્ધતિ (૨) ઉપજ મૂલ્ય પદ્ધતિ (૩) વ્યાજબી મૂલ્ય પદ્ધતિ

અથવા

પ્ર.૫ પાઘડી એટલે શું ? પાઘડીના મૂલ્યાંકનની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૨૦)

☺☺☺